

คำนำ

การศึกษาประสิทธิผลของการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน
ประกันสังคม ใช้วิธีการศึกษาในเชิงปริมาณ (Quantitative Study) ตามหลักวิชาการเพื่อ
ค้นหาและพยากรณ์ (Predict) ระดับการบรรลุจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานประชา
สัมพันธ์ของสำนักงานประกันสังคมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายและมวลชน โดยกำหนดให้
หน่วยการวิเคราะห์สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นสถานศึกษาด้านวิชาชีพของรัฐ จากพื้นฐาน
ความเชื่อที่ว่า ผู้กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาด้านวิชาชีพของรัฐจะเป็นแรงงาน
ฝีมือ (Skill Labour) กลุ่มใหญ่ เข้าสู่วงจรแรงงานและการประกอบอาชีพในอนาคต การ
ศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการฉายภาพ (Project) "การเตรียมพร้อม" ของสถานศึกษาซึ่งมี
หน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ นำเสนอและจัดทำเป็นข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจ
ใจสำหรับกำหนดนโยบายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจสู่มวลชน เพื่อพัฒนางานที่
เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพนำมาซึ่งประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์แบบต่อไป

สุเทพ เจตนะวิบูลย์
ผู้วิจัย

06658

๖ ๓๒.๐๕.๖
๓๗๓๑๑

ห้องสมุดกลางกระทรวงแรงงาน

06658

ประสิทธิ์ภักดีของการประชา

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง : ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคมในสถาบันการศึกษา
ด้านวิชาชีพของรัฐ

ผู้วิจัย : นายสุเทพ เจตนะวิบูลย์

ระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย : กรกฎาคม - ตุลาคม 2540

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาประสิทธิผลของการ
ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคมในสถาบันการศึกษา
ด้านวิชาชีพของรัฐ และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ประสิทธิผล
ของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่กำลังศึกษาระดับ ปวช. และระดับ ปวส. สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคลซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิค
กรุงเทพ วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ วิทยาเขตพัฒนชัยการพระนคร วิทยาเขตบพิตร
พิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตโชติเวช และวิทยาเขตอุเทน
ถวาย จำนวน 350 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า

สื่อมวลชนมีบทบาทต่อการรับรู้ข่าวสารด้านประกันสังคมมากที่สุด รองลงมา
รับรู้จากสถานศึกษา และรับรู้โดยตรง โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถรับรู้ข่าวสารด้านประกัน
สังคมได้ในระดับปานกลาง

ในภาพรวมการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน
ประกันสังคมมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม
ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติในด้านบวกต่องานประกันสังคมและภาพลักษณ์ต่างๆ
ของสำนักงานประกันสังคม ตลอดจนระบบประกันสังคมที่นำมาใช้ในประเทศไทย

การทำงานนอกเวลาเรียนเป็นปัจจัยทางด้านประชากรเพียงปัจจัยเดียวที่มี
ความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานกับประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ส่วนปัจจัยทางสังคม พบว่าสื่อมวลชนโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การเอกสารคู่มือและแผ่น

พบ การเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา และประสบการณ์จากการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานกับประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทำงานนอกเวลาเรียน สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ ประสบการณ์จากการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา และเอกสารคู่มือ/แผ่นพับสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยการทำงานนอกเวลาเรียนเพียงตัวแปรเดียวมีอำนาจพยากรณ์สูงสุดสามารถอธิบายประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์ได้สูงสุด และเมื่อนำปัจจัยสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ ประสบการณ์จากการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา และเอกสารคู่มือ/แผ่นพับเข้าสู่สมการถดถอย พบว่าทำให้อำนาจการพยากรณ์เพิ่มขึ้นอีกเพียงเล็กน้อย

จากข้อค้นพบนำสู่ข้อเสนอที่สำคัญ คือ

- ควรปรับปรุงและพัฒนาเนื้อหาหรือแนวเรื่องสำหรับการประชาสัมพันธ์ผ่านโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ เพื่อให้โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์สามารถรักษาคุณสมบัติของการเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านงานประกันสังคมอย่างคงที่
- ควรปรับปรุงความเข้ม (Intensity) ในการส่งเสริมความรู้ด้านประกันสังคมโดยสื่อวิทยุให้เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นสื่อซึ่งประหยัด และด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันเครื่องรับวิทยุเป็นอุปกรณ์ที่สามารถนำติดตัวไปได้ทุกแห่ง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่
- ควรกำหนดให้สถานศึกษาเป็นกลุ่มเป้าหมายสำหรับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานประกันสังคมอีกกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาในปัจจุบันนี้ก็คือกำลังแรงงานที่สำคัญของประเทศในอนาคต
- ควรกำหนดให้เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับระบบประกันสังคม สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ และแนวทางปฏิบัติในอนาคตเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ หรืออาจให้มีการสอดแทรกความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันสังคมในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
บทคัดย่อ	(2)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(7)
สารบัญแผนภูมิ	(8)
บทที่	
1	บทนำ
	1.1 ที่มาและความสำคัญ
	1.2 วัตถุประสงค์
	1.3 ขอบเขตของการศึกษา
	1.4 นิยามเชิงปฏิบัติการ
	1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องข้องกับการวิจัย
	2.1 การดำเนินงานประกันสังคมในประเทศไทย
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
	2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
	2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
	2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาประสิทธิผล
	2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	2.7 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
3	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย
	3.1 ตัวแปรที่ศึกษา
	3.2 ตัวแบบและกรอบในการศึกษา

	หน้า	
3.3	สมมติฐาน	50
3.4	ระดับการวัดของตัวแปร	51
3.5	ประชากรที่ศึกษา และการสุ่มตัวอย่าง	51
3.6	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	52
3.7	การสร้างและพัฒนามาตรวัด	53
3.8	การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.9	การวิเคราะห์ข้อมูล	57
4	การวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล	59
4.1	ข้อมูลทั่วไป	59
4.2	พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารด้านประกันสังคม	62
4.3	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม	64
4.4	ทัศนคติต่องานประกันสังคม	68
4.5	ประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม	70
4.6	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายประสิทธิผล ของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานประกันสังคม	71
4.7	การอภิปรายผล	76
4.8	ข้อจำกัดในการวิจัย	48
5	สรุปและเสนอแนะ	79
5.1	สรุป	79
5.2	เสนอแนะ	81
บรรณานุกรม		83
ภาคผนวก		88
แบบสอบถาม		89

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ข้อคำถามและค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)	56
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทั่วไป	60
4.2	ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับ พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารด้านประกันสังคม	63
4.3	ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม	64
4.4	ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ทัศนคติต่องานประกันสังคม	68
4.5	ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานประกันสังคม	70
4.6	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรปัจจัยทางประชากร (P) และตัวแปรปัจจัยทาง สังคม (S) กับตัวแปรประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์ (E)	73
4.7	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์	75

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบต่าง ๆ ของการติดต่อสื่อสารและกระบวนการในการติดต่อสื่อสาร	21
2.2	แสดง Theory of Reasoned Action Model อย่างง่าย	22

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
3.1	แบบในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม	48